

TOY GIUSEPPE VERDI

Στὴ Sant Agata υπαγόρευε ὁ Giuseppe Verdi τὸ 1879 στὸ φίλο του Giulio Ricordi τὴς ἀναμνήσεις του ἀπὸ τὴν πρῶτη ἀγωνιστὴ ἐποχὴ τῆς ζωῆς του. Ὁ Verdi στὴν ἀφήγησή του αὐτὴ περιγράφει μὲ συγκινητικὴ λιτότητα τὸ πρῶτο του ξεκίνημα, τὶς πρῶτες πίκρες καὶ τὴς πρῶτες ἐπιτυχίες του.

Νὰ τώρα τὸ κείμενο τοῦ βιογραφικοῦ αὐτοῦ σκίτσου

... Τὸ 1833 ἢ τὸ 1834 ὄφηρχε στὸ Μιλάνο μιὰ «Φιλαρμονικὴ Ἑταιρεία» ποῦ εἶχε συγκροτηθῆ ἀπὸ ἀρκετὰ καλοὺς μουσικοὺς. Ὁ Διευθυντὴς αὐτῆς τῆς Ἑταιρείας ὀνομαζόταν Massini καὶ ἦταν ἕνας ἐνθραπὸς ποῦ δὲν εἶχε βέβαια ἀνώτερες μουσικὲς γνώσεις ἀλλὰ ὀπομονὴ καὶ ἐργατικότητα, ἰδιότητες, ποῦ εἶναι ἀκόμη σπουδαιότερες ὅταν πρόκειται γιὰ ἕνα σὺλλογο ἑρασιτεχνῶν. Τότε προετοίμαζαν στὸ Teatro filodrammatico τὴ «Δημιουργία» τοῦ Haydn. Ὁ δάσκαλός μου Lavigna μοῦ οὐσῆσε, γιὰ νὰ μαθαίνω κῆτι, νὰ παρακολουθῶ τὶς δοκιμές. Μὲ μεγάλῃ μου χορὰ ἀκολούθησα τῆ συμβουλῇ του.

Κανένας δὲν προσεχε τὸ νεαρὸ ποῦ καθόταν μεζήμενος σὲ μιὰ σκοτεινῇ γωνιά τῆς σάλας. Τὶς δοκιμὲς διηθῆσαν ὁ Perelli, Bonaldi καὶ Altasioῖ μιὰ ὥρα μὲρα ἄμωας, κατὰ παράξενη σύμπτωση, δὲν ἔφτανε κανεὶς ἀπὸ τοὺς τρεῖς μαέστρους. Ὅλοι ποῦ ἔπαιρναν μέρος ἄρχιζαν νὰ νευριάουν ὅταν ὁ Massini, ποῦ δὲν εἶχε ὁ ἴσιος τὸ κουράγιο νὰ καθῆση στὸ πιάνο καὶ νὰ κἀμῃ τὴ δοκιμῇ, μὲ παρακάλεσε νὰ ἀναλάβω ἐγὼ αὐτὴ τὴν ἐργασία.

«Ἄρκει νὰ συνοβδεύετε μόνο μὲ τὸ μπάσο» μοῦ ἐξήγησε. Γιατὶ δὲ μποροῦσε βέβαια νὰ ἔχη καμμιὰ ἐμπιστοσύνη πῶς ὁ νέος ἀγνωστος μουσικὸς θὰ τὰ κατὰφερνε νὰ διαβάξῃ παρτιτούρα. Ἐγὼ ὄμωας εἶχα ἀπὸ τότε τελειώσει τὶς σπουδὲς μου καὶ δὲν αἰσθανόμουν τὸν παραμικρὸ τρόμο μπροστὰ σὲ μιὰ παρτιτούρα ὀρχήστρας. Ἐτοῖ ἐκάθισα μὲ κέφι στὸ πιάνο κι ἄρχισα τὴ δοκιμῇ. Ἀκόμα θυμοῖμαι πολὺ καλὰ μὲ τί εἰρωνικὸ χαμόγελο μὲ ὀδοῦχτηκαν ὁ ἑρασιτεχνῶν. Τὸ νεανικὸ μὲ πρόσωπο, ἡ ἀδύνατη κορμοστασιά μου, ἡ φτωχικὸ μὲ περιβολῇ δὲν μποροῦσαν νὰ τοὺς ἐπιβάλλουν βέβαια κανένα μεγάλο σεβασμὸ.

Ὅπως καὶ νῶνα ὄμωας ἡ δοκιμῇ προχωροῦσε κι ἐγὼ ἀποκοτόσα ἀνὰ σιγὰ θάρρος. Δὲν περιορίζομουν νὰ συνοβδῶ μόνάχος, ἀλλὰ ἄρχισα νὰ διευθῶνα μὲ τὸ δεξιὸ μου χερὶ ἐνῶ μὲ τὸ ἀριστερὸ ἔπαιζα. Ὅταν τελείωσε ἡ δοκιμῇ, ἀπὸ παντοῦ μοῦ ἔκαναν τὰ ὠραότερα κομπλιμέντα καὶ ὁ Κόμης Βελγιοῖσο καθὼς κι ὁ Κόμης Βορτσομο (προϊστάμενος τῆς Ἑταιρείας) ἦταν ἐξαιρετικὰ εὐγενεῖκοι μαζί μου.

Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ τρεῖς μαέστροι ποῦ ἀνάφερα παραπάνω, εἶτε γιατί ἦταν πολυάσχολοι εἶτε ἀπὸ ἄλλη αἰτία,

ἦταν ἐμπροσιόμενοι, μοῦ ἐμπιστοῦθηκαν ὀλοτέλα, ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ τὸ συμβάν τὴ διευθῆση τῆς συναυλλίας τοῦ Haydn. Ἡ πρῶτὴ ἐκτέλεση μπροστὰ στὸ κοινὸ εἶχε τέτοια ἐπιτυχία ὥστε ἔπρεπε νὰ κάνουμε ἀμέσως μιὰ ἐπανάληψη στὴ μεγάλη Αἴθουσα τοῦ Καζίνου τὸν Εὐγενῶν ποῦ παραστάθηκαν ὁ αὐτὴ ὁ Ἄρχιδούκας Rainer καὶ ὅλη ἡ κοινωνία τοῦ Μιλάνου. Ἐπειτ' ἀπὸ λίγων καιρὸ μὲ παρακάλεσε ὁ Βορτσομο νὰ συνθῶσω μιὰ «καντάτα γιὰ τραγοῦδι καὶ ὀρχήστρα», ἂν δὲν σφάλω, μὲ τὴν ἐκκαίρια κάποιου γάμου στὴν

Ο VERDI ΣΤΗ ΒΙΛΛΑ ΤΟΥ SANT AGATA

οικογένειά του. Ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ εἶδῶ νὰ σημειώσω ὅτι ἀπὸ ὄλες αὐτῆς τῆς ἐργασίας δὲν εἶχα κανένα οικονομικὸ ὄφελος, ἀλλὰ ἐργαζόμουν χωρὶς καμμιὰ ἀμοιβῇ.

Ὁ Massini, ποῦ φαίνεται πῶς ἐστῆριζε ἐλίπιδες στὸ νέο καλλιτέχνη, μοῦ ἔπρότεινε σὲ λίγο νὰ γράψω μιὰ ὄπερα γιὰ τὸ «Teatro filodrammatico» ποῦ ἦταν διευθυντὴς του. Αὐτὸς μοῦ ἔδωκε τὸ κείμενο ποῦ ἀργότερα, διορθωμένο ἀπὸ τὸ Solera, ἔπῃρε τὸν τίτλο «Oberto, conte di San Bonifazio».

Χαροῦμένο ἐδέχθηκα τὴν πρόταση καὶ γύρισα στὸ Busseto, ὅπου στὸ μεταξὺ εἶχα πάρει μιὰ θέση ὀργανίστα. Ἐμείναν τρία χρόνια στὴν πατριδα μου. Ὅταν ἐτελείωσα τὴν ὄπερα, μὲ τὴν παρτιτούρα στὸ μπαῶλο μου γύρισα πάλι στὸ Μιλάνο. Γιὰ νὰ εἶμαι ἡσυχος εἶχα μόνάχος μοῦ τραβῆξει καὶ ἀντιγράψει ὀλόκληρο τὸ ὄλικο τῆς ὀρχήστρας.

Τώρα ὄμωας ἀρχίζουν οἱ δυσχερείες. Ὁ Massini δὲν ἦταν πῶς διευθυντὴς κι ἐτοῖ δὲν μποροῦσε ν' ἀνεβάση τὴν ὄπερά μου. Ἴσιως ὄμωας νὰ εἶχε πραγματικὴ πίστη σὲ μὲ ἡ ἴσιως μόνο νὰ ἤθελε νὰ μ' εὐχαριστῆση

